

Kehitysvammaisten Tukiliitto ry

Lausunto
30.05.2020

Asia: VN/10378/2019

Lausuntopyyntö henkilötunnuksen uudistamista pohtineen työryhmän loppuraportista

Lausunnonantajan huomioidut ehdotuksen vaikutuksista oman organisaation näkökulmasta

Toimintatapoihin liittyvät suorat ja epäsuorat vaikutukset

Arvioidut kustannusvaikutukset

Muut vaikutukset

Aikataulu ja siirtymäajat

Lausunnonantajan lausunto

Kehitysvammaisten Tukiliitto kiittää mahdollisuudesta lausua työryhmän loppuraportista.

Emme järjestömme omassa toiminnassa käsittele henkilötunnuksia, joten emme ole tunnistaneet, että uudistuksella olisi toimintaamme liittyviä kustannus- tai muitakaan vaikutuksia. Emme myöskään pysty arvioimaan uudistuksen laajempia kustannusvaikutuksia emmekä sitä, kuinka perusteltu se nykytilanteessa on suhteessa siitä aiheutuviin kustannuksiin.

Kohderyhmäämme kuuluvat kehitysvammaiset ja vastaavaa tukea tarvitsevat henkilöt ovat ymmärrykseen vaikuttavan vamman vuoksi keskimääräistä alttiimpia erilaiselle hyväksikäytölle, joten turvallisuuden parantamisen näkökulmasta ehdotetulla uudistuksella voisi olla kohderyhmällemme myönteisiä vaikutuksia. Kun kehitysvammaisia ihmisiä on Suomessa arviolta noin 50 000 henkilöä, niin heidän joukossaan on varmasti myös ihmisiä, jotka eri syistä toivoisivat, ettei henkilötunnuksesta ilmenisi ikä tai sukupuoli.

Toisaalta kohderyhmäämme kuuluvat henkilöt tarvitsevat yleensä tavallista pidemmän ajan sekä toisten ihmisten tukea käsitelläkseen erilaisia muutoksia ja omaksuakseen niitä koskevaa tietoa, joten jos muutos etenee, siitä pitää tiedottaa laajasti ja selkeästi (mukaan lukien selkokielellä, jota tarvitsee Suomessa jo arviolta jopa 750 000 ihmistä), muutokseen liittyen tulee olla tarjolla myös konkreettista tukea ja siirtymäajan tulee olla riittävän pitkä. Uudistuksesta ei saa aiheutua mitään ylimääräisiä kustannuksia yksittäisille ihmisille.

Kohderyhmämme näkökulmasta olisi erityisen tärkeää kehittää sähköistä tunnistautumista niin, että se on yhdenvertaisesti ja riittävän turvallisesti mahdollista myös toimintarajoitteisille ihmisille. Tällä hetkellä esimerkiksi monet kehitysvammaiset ihmiset eivät saa maassamme käytännössä vahvaan tunnistautumiseen käytettäviä pankkitunnuksia, mikä vaikeuttaa merkittävästi monenlaista asiointia, lisäten näiden henkilöiden jo valmiiksi korkeaa syrjäytymisriskiä entisestään. Uudistuksen jatkotyössä tulisi nähdäksemme huomioida tämä ongelma ja pyrkiä edistämään sen ratkaisemista yhdenvertaiset tunnistautumisen mahdollisuudet kaikille turvaavalla tavalla.

Salisma Tanja
Kehitysvammaisten Tukiliitto ry